

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2024 m. rugsėjo 6 d. Nr. 21RE- (AG-563/06-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Edvardo Juciaus, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė) ir Ingos Morkvėnienės (pranešėja), Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos V. P. skundą atsakovei Vilniaus miesto savivaldybės administracijai dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos rašto panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja V. P. skundu prašo Komisijos panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Socialinės gerovės skyriaus (Komisijos pastebėjimas – 2024-06-13 raštą Nr. A51-89494/24(3.3.2.26E-SGS) „Dėl įrašymo į sąrašus socialinio būsto nuomai“ (toliau – Raštas)) ir Vilniaus miesto būsto 2024-05 raštą Nr. 1.35-24/ dėl išbraukimo iš Asmenų ir šeimų turinčių teisę į socialinio būsto nuomą sąrašo (Komisijos pastebėjimas –savivaldybės įmonės „Vilniaus miesto būstas“ 2024-05-15 raštą Nr. 1.35-24/6860 „Dėl išbraukimo iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo“).

Komisijos nario 2024-08-06 sprendimu Nr. 21RE-620 buvo atsisakyta priimti dalį pareiškėjos V. P. skundo dėl reikalavimo panaikinti savivaldybės įmonės „Vilniaus miesto būstas“ 2024-05-15 raštą Nr. 1.35-24/6860 „Dėl išbraukimo iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo“, kadangi pareiškėja praleido skundo padavimo Komisijai terminą ir neprašė jo atnaujinti Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 9 straipsnyje nustatyta tvarka, nors tokia galimybė pareiškėjai buvo sudaryta, naudojant skundo trūkumų šalinimo institutą (b. l. 23–34).

Pareiškėja skunde Komisijai nurodo, kad su prašymu kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – ir Administracija) direktorių. Pareiškėjos teigimu, į socialinio būsto eilę ji užsirašė dar 2007 metais gruodžio mėnesį ir sąrašė buvo 40 bei šiais metais turėjo gauti būstą.

Pareiškėja skunde teigia, kad, jeigu būtų žinojusi, jog leidžiamas pajamų dydis gali būti 8096 Eur, tai būtų pasirinkusi mažiau apmokamą darbą, tačiau taip pat pažymi, jog nežino, kaip galėtų įsigyti jai reikalingus vaistus, jei gautų mažesnę atlyginimą, kadangi buvo atlikta kelio menisko operacija (b. l. 1, 2).

Vilniaus miesto savivaldybės administracija prašo Komisijos pareiškėjos skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Administracija nurodo, kad pareiškėja buvo įrašyta į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, bendrąją grupę nuo 2007-08-24 (toliau – ir sąrašas). Patvirtintas eilės numeris 2023 metų sąrašė buvo 40. Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo (toliau – Įstatymas) 16 straipsnio 4 dalies 2 punktą numato, kad asmenys ir šeimos iš asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašų išbraukiami, kai jų deklaruoto

turto vertė ar pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, daugiau kaip 35 procentais arba 50 procentų (jeigu asmuo yra be šeimos ar jeigu šeimoje motina arba tėvas, globėjas (rūpintojas) vienas augina vieną ar daugiau vaikų ir (arba) vaiką (vaikus), kuriam (kuriems) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), ar jeigu asmuo yra neįgalusis, ar jeigu šeimoje yra neįgaliųjų) viršija Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytus metinius pajamų ir turto dydžius.

Atsiliepimo duomenimis, įvertinus pareiškėjos pateiktą Metinę gyventojų turto deklaraciją už 2023 metus, nustatyta, kad pareiškėjos gaunamos pajamos sudaro 12800 Eur, o tai daugiau kaip 50 procentų viršija asmeniui (be šeimos) nustatytą 8096 Eur pajamų normatyvą. Vadovaujantis nurodytu ir Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 2 punktu, pasak atsakovės, pareiškėja 2024-05-15 buvo išbraukta iš sąrašo. Apie išbraukimą iš sąrašo buvo informuota savivaldybės įmonės „Vilniaus miesto būstas“ 2024-05-15 raštu Nr. 1.35-24/6860.

Pasak Administracijos, Rašte (Komisijos pastebėjimas – Administracija atsiliepime nurodo Rašto datą 2024-06-16, tačiau pagal jo metaduomenų kortelės duomenis Rašto registracijos data 2024-06-13) akcentuota, jog 2024-04-24 el. paštu bei 2024-05-22 raštu Nr. 1.35-24/7215 paaiškinta, kad asmenys ir šeimos, kurie, vadovaujantis Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 2 punktu, buvo išbraukti iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo, Administracijai pateikę prašymą, iš naujo įrašomi į šį sąrašą, įskaitant jų ankstesnio buvimo šiame sąrašo laikotarpį, jeigu kreipimosi metu metiniai jų vertinamų pajamų ir turto dydžiai neviršija Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytų pajamų ir turto dydžių ir jeigu nuo šių asmenų ir šeimų išbraukimo iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo dienos yra praėję ne daugiau kaip 3 metai.

Atsakovė laikosi pozicijos, jog pareiškėja skunde nenurodė argumentų, kurie pagrįstų Rašto neatitikimą teisės aktų reikalavimams, nemotyvuotumą ar nepagrįstumą.

Administracija pažymėjo, kad vien pareiškėjos nesutikimas su nagrinėjimo rezultatu, t. y. Rašto turiniu, nesudaro pagrindo konstatuoti teisės į prašymo objektyvų nagrinėjimą teisės aktų nustatyta apimtimi pažeidimą. Pareiškėjos skunde nurodomi argumentai dėl Įstatyme nurodytų metinių pajamų ir turto dydžių nežinojimo ar suprastėjusios sveikatos, atsakovės vertinimu, negali būti pagrindas panaikinti Raštą. Nagrinėjamu atveju atsakovė laikosi pozicijos, jog pareiškėjai buvo išsamiai bei argumentuotai atsakyta į prašymą. Atsakovės įsitikinimu, Rašte pateikta išsami, faktinė, tiek teisinės bazės analizė, atitinkamai prieinamos nurodytos išvados (b. l. 59–61, 91).

Skundas atmestinas kaip nepagrįstas

Skundžiamo Rašto ir atsakovės atsiliepimo duomenimis, pareiškėja nuo 2007-08-24 buvo įrašyta į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo, bendrąją grupę bei jai 2023 metų sąrašo buvo suteiktas patvirtintas eilės numeris 40, tačiau Pareiškėja iš šio sąrašo išbraukta 2024-05-15 (b. l. 3, 4, 60, 62–64).

Apie išbraukimą iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo pareiškėja buvo informuota savivaldybės įmonės „Vilniaus miesto būstas“ 2024-05-15 raštu 1.35-24/6860 „Dėl išbraukimo iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo“ (b. l. 18, 19, 70, 71).

Pareiškėja 2024-05-29 prašymu kreipėsi į Administracijos direktorių, prašydama grąžinti ją į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo eilę (b. l. 5).

Administracijos Socialinės gerovės skyrius 2024-06-13 Raštu informavo pareiškėją, kad savivaldybės įmonės „Vilniaus miesto būstas“ darbuotojams įvertinus pareiškėjos pateiktą Metinę gyventojų turto deklaraciją už 2023 metus, buvo nustatyta, jog pareiškėjos gaunamos pajamos sudaro 12800 Eur, o tai daugiau kaip 50 procentų viršija asmeniui (be šeimos) nustatytą 8096 Eur pajamų normatyvą.

Pareiškėja, nesutikdama su 2024-06-13 Raštu, pateikė skundą Komisijai ir juo prašo panaikinti skundžiamą Raštą (b. l. 1, 2).

Administracinis ginčas kilęs dėl Rašto teisėtumo ir šio ginčo teisiniais santykiams aktualūs (reguliuoja) skundžiamo Rašto priėmimo metu galiojusios redakcijos Įstatymo (redakcija, galiojusi

nuo 2024-01-02 iki 2024-06-30), Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo (redakcija, galiojusi nuo 2024-01-01 iki 2024-05-30), Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (redakcija, galiojusi nuo 2024-05-01 iki 2024-07-05), įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatos, o taip pat ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) nuostatos.

Įstatymo paskirtis – nustatyti paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimo asmenims ir šeimoms principus, finansavimo šaltinius, formas, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat socialinio būsto ir savivaldybės būsto nuomos bei savivaldybės būsto pardavimo sąlygas ir tvarką (1 straipsnio 1 dalis).

Parama būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiama, vadovaujantis Įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintais principais: 1) lygiateisiškumo – parama būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiama užtikrinant asmenų ir šeimų lygybę; 2) socialinio teisingumo – parama būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiama asmenims ir šeimoms, įvertinus jų turimą turtą, gaunamas pajamas ir kitus su asmens bei šeimos socialine padėtimi susijusius veiksnius; 3) pasirinkimo – paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimas paremtas teise asmenims ir šeimoms rinktis vieną iš kelių paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti formų; 4) veiksmingumo ir efektyvumo – parama būstui įsigyti ar išsinuomoti teikiama siekiant didinti asmenų ir šeimų, pagal šį įstatymą turinčių teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, motyvaciją integruotis į darbo rinką ir racionaliai naudoti turimus išteklius.

Atsižvelgiant į nurodytus paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti principus, Įstatymo struktūrą, darytina išvada, kad vienas iš esminių šio įstatymo tikslų yra užtikrinti teisę į socialinį būstą turinčių asmenų (šeimų) galimybes turėti tinkamą būstą, be kita ko, kartu užtikrinant ir valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti socialinį teisingumą bei efektyvumą, t. y. eliminuojant vieno asmens nepagrįstą privilegijų galimybę kitų atžvilgiu, tam, kad tokia parama galėtų pasinaudoti būtent tik tie asmenys (šeimos), kurių turtas ir pajamos yra mažesni už įstatyme nustatytus dydžius. Be to, šie tikslai neišvengiamai tiesiogiai susiję su savivaldybės turto (būstų) racionalaus valdymo, naudojimo ir disponavimo juo užtikrinimu. Administracijai imperatyviai taikomi valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principai (visuomeninės naudos, efektyvumo, racionalumo ir viešosios teisės), nustatyti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnyje.

Įstatymo 16 straipsnyje reglamentuota asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą apskaita, socialinio būsto nuomos tvarka ir savivaldybės administracijos funkcijos. Pagal Įstatymo 16 straipsnio 1 dalį asmenys ir šeimos, atitinkantys šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus, taip pat asmenys ir šeimos, pagal šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalį turintys teisę į socialinio būsto nuomos sąlygų pagerinimą, šio įstatymo 7 straipsnyje nustatyta tvarka savivaldybės administracijai pateikę prašymą, įrašomi į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą pagal prašymo užregistravimo savivaldybės administracijoje datą ir laiką. Šis sąrašas tvarkomas savivaldybės administracijos direktoriaus nustatyta tvarka. Byloje nėra ginčo, kad pareiškėja teisės aktų nustatyta tvarka buvo įrašyta į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą. Įstatymo 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teisę į socialinio būsto nuomą turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka *visus* šioje dalyje nurodytus reikalavimus: Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaravo turtą ir gautas pajamas; deklaruoto turto vertė ir pajamos, kurios, vadovaujantis Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, neviršija šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytų pajamų ir turto dydžių (1 punktas); neturi Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise būsto arba nuosavybės teise turimas būstas, Nekilnojamojo turto kadastro duomenimis, yra fiziškai nusidėvėjęs daugiau kaip 60 procentų, arba nuosavybės teise turimo būsto naudingasis plotas (visų Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise turimų būstų naudingųjų plotų suma), tenkantis (tenkanti) vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis (mažesnė) kaip 10 arba 14 kvadratinių metrų, jeigu šeimoje yra neįgalusis arba asmuo, sergantis

sunkia lėtinės ligos, įrašytos į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą sąrašą, forma (2 punktas).

Asmenų ir šeimų, įrašytų į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą, socialinio būsto nuomos laukimo (buvimo šiame sąrašė) laikotarpis negali būti ilgesnis nei 5 metai (nuo 2024-01-01 galioja Įstatymo 16 straipsnio 13 dalis).

Gyventojų turto deklaravimo įstatymo 7 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad gyventojai, pageidaujantys gauti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, ir jų šeimos nariai deklaruoja kalendorinių metų, einančių prieš metus, kuriais pateikiamas prašymas suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, gruodžio 31 dieną turimą turtą (įskaitant gautas pajamas). Kiekvienais kitais metais po prašymo suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti pateikimo, deklaruojant praėjusių kalendorinių metų gruodžio 31 dieną turimą turtą (įskaitant gautas pajamas), deklaracija už kalendorinius metus teikiama iki einamųjų metų gegužės 1 dienos. Gyventojai, pageidaujantys gauti finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms, ir jų šeimos nariai deklaruoja kalendorinių metų, einančių prieš metus, kuriais pateikiamas socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos prašymas dėl teisės į finansinę paskatą pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms patvirtinimo, gruodžio 31 dieną turimą turtą.

Vykdydama Gyventojų turto deklaravimo įstatymo 7 straipsnio 4 dalies pareigą, pareiškėja pateikė Metinę gyventojų (šeimos) turto deklaraciją už 2023 metus, pagal kurią pareiškėja per 2023 metus, atskaičius mokesčius, gavo 12800 Eur pajamų (b. l. 14–17, 67–69). Komisijos prašymu Administracija byloje paaiškino, kad savivaldybės įmonė „Vilniaus miesto būstas“ deklaracijas tikrina Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje, kuri turi sąsają su Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos duomenų baze. Nurodė, kad nagrinėjamu atveju pareiškėja 2024-04-24 el. paštu informavo savivaldybės įmonę „Vilniaus miesto būstas“ apie pateiktą metinę gyventojų (šeimos) turto deklaraciją už 2023 m. bei informavo, kad jos pajamos didesnės (b. l. 102).

Pagal Įstatymo 11 straipsnio 3 dalį teisę į socialinio būsto nuomą turi asmenys ir šeimos, kurių Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruoto turto vertė ir pajamos, pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsnį įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, neviršija šio dydžio: asmens be šeimos, gyvenančio Vilniaus miesto ar rajono, Kauno miesto ar rajono, Klaipėdos miesto ar rajono, Palangos miesto ar Neringos savivaldybėje, grynosios metinės pajamos – 46 valstybės remiamų pajamų (toliau – VRP) dydžių ir turtas – 93 VRP dydžių; asmens be šeimos, gyvenančio kitoje savivaldybėje, grynosios metinės pajamos – 40 VRP dydžių ir turtas – 56 VRP dydžių. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-11-05 nutarimu Nr. 1206 „Dėl Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių dydžių patvirtinimo“ nuo 2023-01-01 iki 2023-12-31 galiojo VRP dydis 157 Eur, o nuo 2024-01-01 VRP dydis yra 176 Eur. Taigi, pagal šį teisinį reglamentavimą teisę į socialinio būsto nuomą turi Vilniaus mieste ar rajone gyvenantis asmuo be šeimos, kai jo metinės pajamos neviršija Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatyto dydžio, t. y. 8096 Eur (176 Eur x 46).

Vadovaujantis Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 2 punktu, asmenys ir šeimos iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo išbraukiami, kai Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruoto turto vertė ar pajamos, kurios, vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsniu, įskaitomos į asmens ar šeimos gaunamas pajamas, viršija šio įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytus metinius pajamų ir turto dydžius: a) daugiau kaip 35 procentais arba b) daugiau kaip 50 procentų, jeigu asmuo yra be šeimos ar jeigu šeimoje motina arba tėvas, globėjas (rūpintojas) vienas augina vieną ar daugiau vaikų ir (arba) vaiką (vaikus), kuriam (kuriems) nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), ar jeigu asmuo yra neįgalusis, ar jeigu šeimoje yra neįgalieji.

Skundžiamame Rašte nurodyta, kad savivaldybės įmonės „Vilniaus miesto būstas“ darbuotojams įvertinus pareiškėjos pateiktą Metinę gyventojų turto deklaraciją už 2023 metus, buvo nustatyta, kad pareiškėjos gaunamos pajamos sudaro 12 800 Eur, o tai daugiau kaip 50 procentų

viršija asmeniui (be šeimos) nustatyta 8 096 Eur pajamų normatyvą. Komisija pastebi, kad pareiškėja 2024-05-29 prašyme Administracijos direktoriui nurodė, kad „<...> mano pajamos viršijo leidžiamą 8096 Eur“ (b. l. 5). Šioje administracinio ginčo byloje nėra ginčo dėl pareiškėjos deklaracijoje nurodyto 2023 m. gautų pajamų (atskaičius mokesčius) dydžio ir dėl to, kad šios pajamos daugiau kaip 50 proc. (pareiškėjos atveju 58 proc.) viršijo Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytą normatyvą (t. y. 46 VRP (8096 Eur)). Administracija Rašte nurodė, kad dėl šios priežasties ir vadovaujantis Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 2 punktu pareiškėja 2024-05-15 buvo išbraukta iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo.

Anksčiau minėtai Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 2 punkto normos dispozicijai nukreipiant į Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 17 straipsnį, pažymėtina, kad joje išvardintos pajamų rūšys (pvz., įskaitant, bet neapsiribojant, pagal darbo sutartį arba darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindu gautos pajamos (1 dalies 1 punktas); ligos išmoka (1 dalies 15 punktas)), kurios įskaitomos į asmens gaunamas pajamas, vertinant, ar gyventojų metinių pajamų dydis viršija ar neviršija Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje numatytus normatyvus, yra ar nėra pagrindas Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 2 punkto taikymui ir jame numatytoms pasekmėms atsirasti. Taip pat Įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nurodyta, jog, nustatant asmenų ir šeimų teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, skaičiuojamos asmenų ir šeimų grynosios pajamos, gautos iš bendros gautų pajamų sumos atskaičius gyventojų pajamų mokesčių, valstybinio socialinio draudimo, privalomojo sveikatos draudimo įmokas ir pinigines lėšas vaikui (įvaikiui) išlaikyti (alimentus) iš jas mokančio asmens pajamų. Asmenų ir šeimų pajamos, gautos pagal individualios veiklos vykdymo pažymą, skaičiuojamos atskaičius leidžiamus atskaitymus. Nagrinėjamu atveju šio administracinio ginčo byloje pareiškėja neneigė jos 2023 m. gautų pajamų (atėmus mokesčius) dydžio (t. y. 12800 Eur), o taip pat neįrodinėjo ir su skundu neteikė Komisijai įrodymų, patvirtinančių, kad egzistuočių pagrindas kažkurią iš 2023 m. jos gautų pajamų rūšių (deklaracijoje pažymėtų kodais 01 ir 03) nevertinti (neįskaityti) į bendrą metinių pareiškėjos pajamų sumą.

Savivaldybės administracija ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugsėjo 1 dienos priima sprendimą išbraukti asmenį ar šeimą iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo. Apie sprendimą išbraukti asmenį ar šeimą, išskyrus šio straipsnio 4 dalies 3 punkte numatytą atvejį, savivaldybės administracija per 10 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja asmenį ar šeimą pagal paskutinę žinomą jų gyvenamąją vietą (Įstatymo 16 straipsnio 5 dalis). Viešai skelbiamais duomenimis (savivaldybės interneto svetainėje, skiltyje „Teisinė informacija“, poskiltyje „Teisės aktai“) Administracijos direktorius, vadovaudamasis minėta Įstatymo 16 straipsnio 5 dalimi, 2020 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 30-277/20 „Dėl savivaldybės įmonės „Vilniaus miesto būstas“ direktoriaus įgaliojimo“ įgaliojo savivaldybės įmonės „Vilniaus miesto būstas“ direktorių priimti sprendimą dėl asmenų ir šeimų išbraukimo iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo ir apie priimtą sprendimą informuoti asmenį ar šeimą. Šis įgaliojimas galioja, kol savivaldybės įmonė „Vilniaus miesto būstas“ vykdyt paramos būstui išsinuomoti funkciją. Bylos medžiaga patvirtina, kad tokio pobūdžio informacija (Įstatymo 16 straipsnio 5 dalis) pareiškėjai buvo suteikta savivaldybės įmonės „Vilniaus miesto būstas“ 2024-05-15 raštu Nr. 1.35-24/6860 raštu „Dėl išbraukimo iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo“, o taip pati ši informacija pareiškėjai akcentuota ir skundžiamame 2024-06-13 Rašte.

Administracija 2024-06-13 Rašte pareiškėjai pakartojo ankstesniame savivaldybės įmonės „Vilniaus miesto būstas“ susirašinėjime (2024-04-24 el. paštu, 2024-05-22 raštu; b. l. 65, 66, 73, 74) su pareiškėja minėtą Įstatymo 16 straipsnio 6 dalies reglamentavimą, numatantį, kad asmenys ir šeimos, kurie, vadovaujantis Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 2 punktu, buvo išbraukti iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo, Administracijai pateikę prašymą, iš naujo įrašomi į šį sąrašą, įskaitant jų ankstesnio buvimo šiame sąrašo laikotarpį, jeigu kreipimosi metu metiniai jų vertinamų pajamų ir turto dydžiai neviršija Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytų pajamų ir turto dydžių ir jeigu nuo šių asmenų ir šeimų išbraukimo iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo dienos yra praėję ne daugiau kaip 3 metai. Komisija papildomai

pažymi, kad Įstatymo 16 straipsnio 4¹ dalyje nustatyta, jog šio straipsnio 4 dalies 2 punkte numatytais atvejais asmenų ir šeimų buvimo Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą laikotarpis 3 metus nuo jų išbraukimo iš jo dienos nurodomas šio sąrašo priede.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), aiškindamas VAĮ 8 straipsnio nuostatas, kurios iš esmės yra labai panašios į aktualios VAĮ redakcijos 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose įtvirtintas nuostatas, yra pažymėjęs, kad individualiame administraciniame akte motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Akte turėtų būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą (žr., pvz., LVAT 2018 m. balandžio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1470-756/2018, 2019 m. kovo 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-432-502/2019, 2021 m. rugsėjo 15 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A-2099-602/2021). Nurodyta teisės norma yra siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., LVAT 2020 m. lapkričio 11 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1548-629/2020, 2021 m. spalio 6 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2422-602/2021). Individualiam administraciniam aktui taip pat yra keliamas motyvuotumo reikalavimas. Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (žr., pvz. LVAT 2020 m. spalio 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2756-662/2020, 2021 m. birželio 16 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1555-575/2021).

VAĮ 8 straipsnio 1 dalimi (Komisijos pastebėjimas – dabar aktualios redakcijos VAĮ 10 straipsnio 5 dalimi) iš esmės siekiama užtikrinti, kad asmeniui, dėl kurio priimtas individualus administracinis aktas, būtų žinomi priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, taip pat motyvai, todėl, kai nėra pagrindo individualų administracinį aktą pripažinti visiškai nemotyvuotu, kiekvienu konkrečiu atveju sprendžiamas dėl tokio akto atitikties pastarosios įstatymo nuostatos reikalavimams, teismas privalo *ad hoc* (esant konkrečiai situacijai) įvertinti, ar nustatyti turinio (teisinio ir faktinio pagrindimo, motyvacijos) trūkumai yra esminiai, sukliudę šio individualaus administracinio akto adresatams suprasti visuomeninių santykių esmę ir turinį, identifikuoti jų teisių, pareigų bei teisėtų interesų pasikeitimą, šio pasikeitimo pagrindus ir apimtį, tinkamai įgyvendinti šiuo aktu suteiktas teises ar (ir) įvykdyti nustatytas pareigas bei įstatymų nustatyta tvarka efektyviai realizuoti teisę į (galbūt) pažeistų teisių ir teisėtų interesų gynybą. Šis vertinimas turi būti atliekamas individualaus administracinio akto adresato požiūriu, t. y. būtent to, kuris turi teisę žinoti ir suprasti, dėl kokios priežasties ir kuo remiantis priimtas konkretus sprendimas, be kita ko, atsižvelgiant ir į pastarajam asmeniui žinomas aplinkybes, lėmusias minėtą sprendimą (žr., pvz., LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2017 m. rugsėjo 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-709-415/2017, 2021 m. rugsėjo 1 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2457-575/2021).

Atsižvelgiant į faktines bylos aplinkybes ir ginčo situacijos teisinę reglamentavimą, šioje administracinio ginčo byloje ginčijamas 2024-06-13 Raštas laikytinas teisėtu, naikinti jo pareiškėjos skunde nurodytais argumentais nėra teisinio pagrindo. Administracijos 2024-06-13 Rašto motyvai yra aiškūs ir pakankami, leidžiantys pareiškėjai suvokti esmines priežastis (pareiškėjos per 2023 metus gautų pajamų (atskaičius mokesčius) dydis daugiau kaip 50 proc. viršija Įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatytą normatyvą ir dėl to Administracijos įgaliojimai savivaldybės įmonei „Vilniaus miesto būstas“ atsirado pagrindas taikyti Įstatymo 16 straipsnio 4 dalies 2 punktą išbraukti pareiškėją iš Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą), lėmusias tokio atsakymo priėmimą. Taigi, pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjos V. P. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Inga Morkvėnienė